

Еволуциона психологија

Наставник: Александра Ј. Трогрлић

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са:

- i. основама теорије еволуције и историјатом еволуционе психологије и еволуционог приступа психолошким феноменима
- ii. полазним постакама еволуционе психологије
- iii. концепцијама базичних психичких процеса и функција, способности и диспозиција и различитих облика понашања у оквиру еволуционе психологије
- iv. резултатима емпиријских провера претпоставки проистеклих из еволуционе психологије
- v. алтернативним и комплементарним еволуционим приступима људском понашању

Оспособљавање студената за:

- i. уочавање значаја еволуционог приступа психичким појавама и процесима
- ii. компарацију и критичку евалуацију еволуционог и алтернативних објашњења људског понашања
- iii. критичку анализу истраживања спроведених у оквиру еволуционог и блиских приступа

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- i. наведе основне поставке теорије еволуције и опише развој еволуционе мисли у психологији
- ii. наведе и објасни основне претпоставке еволуционе психологије
- iii. дефинише и објасни концепције различитих психичких функција и облика понашања проистекле из еволуционог приступа
- iv. аргументовано дискутује и критички евалуира емпиријске евиденције које стоје у основи еволуционе психологије
- v. пореди и критички процењује предности и недостатке еволуционог и алтернативних објашњења различитих аспеката људског понашања

Садржај предмета

Теоријска настава

Основе биолошке теорије еволуције: варијација, адаптација, природна и сексуална селекција; Развој еволуционог приступа у психологији: компаративна психологија, етологија, социобиологија, бихејвиорална екологија, еволуциона психологија, коеволуција гени-култура;

Претпоставке еволуционе психологије: људска природа, средина еволуционе адаптираности, модуларна хипотеза, обрнути инжињеринг; Идентификација адаптивних проблема; извори и методе тестирања еволуционих хипотеза;

Концепције психичких функција у еволуционој психологији: когниција и способности, афективно-мотивациони процеси, конативне и личносне диспозиције; Еволуциони приступ социјално релевантном понашању: кооперација и конкуренција, алтруизам, агресивност и доминација, морално понашање; Еволуциона психологија партнерства и породице: међуполна и унутарполна конкуренција, сексуалне стратегије и избор партнера, породични конфликти;

Еволуциони и алтернативни приступи експланацији људског понашања - предности и недостаци.

Литература

- Бас, Д.М. (2012). *Еволуцијска психологија: Нова знаност о уму*. Јастребарско: Наклада Слп.
- Кардум, И. (2003). *Еволуција и људско понашање*. Загреб: Наклада Јесенски и Турк.
- Laland, K.N. & Brown, G.R. (2011). *Sense and nonsense: Evolutionary perspectives on human behaviour*. London: Oxford University Press.
- Buss, D. M. (Ed.).(2005). *The handbook of evolutionary psychology*. Hoboken, NJ:Wiley.